

Коло гострих проблем

Ця розмова була цікавою в тому плані, що висвітила велику кількість проблем, котрі висуває перед навчальним процесом перебудова вищої школи. На ректораті звітували керівники кафедр суспільних наук і всіх деканатів. Йшлося про те, що робиться і що треба зробити, щоб Вінницький політехнічний не здав позицій і надалі перебував в першій вузівській категорії.

В особливо скрутному становищі перебувають зараз кафедри суспільних наук. Найбільші труднощі зв'язані з відсутністю нових підручників. Їх нема і вони ще нешвидко будуть. Скажімо, на кафедрі історії минулого року довелось самим розробляти нову тему і програвати її на теоретичних семінарах. Ця робота триває і триватиме й далі. Наші історики одним з перших в республіці почали викладання розвитку історії партії на Україні і, зокрема, на Поділлі.

На кафедрах суспільних наук більшість викладачів уже поважного віку. Омолодження можливе в основному за рахунок випускників університету, але вони опиняються в скрутних матеріальних обставинах. Зарплата низька, а виділити для молодого викладача бодай ліжко в гуртожитку складно.

Виступаючи зі звітом деканату енергетичного факультету, Д. Б. Налбандян відзначив незадовільну ситуацію з одержанням дипломів з відзнакою. З року в рік їхня кількість не перевищує восьми процентів. Це не відповідає реальному станові речей. Повинні б за цим пильнувати керівники профільюючих кафедр. Буває, що студент отримав трійку з якоїсь дисципліни на перших курсах і навіть не знає, що та оцінка може згодом вплинути на якість диплома. Треба тримати це на контролі і турбуватись про своєчасну перездачу.

Д. Б. Налбандян говорив про згубність технократизації і необхідність кращої гуманітарної підготовки майбутніх інженерів. Для цього треба перейти на договірні умови з кафедрами суспільних наук, належить також матеріально відзначати кращих викладачів. Запропонував декан, у зв'язку з переходом на госпрозрахунок, детально порохувати, в скільки обходиться інституту підготовка інженера і виставляти відповідну ціну тим підприємствам, на яких випускники працюватимуть.

Декан машинобудівного факультету доцент Б. Ф. Ліщинський наголосив на необхідності енергійної науково-дослідницької діяльності і зв'язків з підприємствами. Об'єм цих робіт на факультеті становить за рік близько мільйона карбованців. Це, образно кажучи, та живильна артерія, яка допомагає колективу вести власну економічну політику, забезпечувати нормальне функціонування навчального процесу.

На факультеті нема росту якості навчання і успішності. Але це не тривожить. «Намагаємось», — відзначив тов. Ліщинський, — зберігати цей рівень і при наборі. Треба також зменшувати розмір навчальних груп з 25 чоловік хоча б до 15 — це одразу дасть результат».

Йшлося також про те, що на МБФ вкрай необхідні зали курсового проектування.

Серйозна, сказати б, принципова проблема набору на ІБФ. Виробнича сфера не любить приймати на роботу дівчат з дипломами інженерів-будівельників. Так, з минулого випуску досі не можуть розподілитись 26 душ. Це тривожить і тут треба вживати радикальних заходів.

Професор М. Ф. Друкований говорив також про недоліки в здобуванні робочих спеціальностей. Тут, як говориться, не можна стригти всіх під нулітку, треба враховувати індивідуальні нахили.

Належить також серйозно подбати про підготовку викладачів на комп'ютерах, адже деякі з них просто бояться машин.

Гостро поставив питання про стан навчання на вечірньому факультеті декан Ю. К. Пінчук. Він вважає, що ця форма в тому вигляді, що є зараз, взагалі втрачає сенс. Особливо це видно на прикладі останнього набору. Прийнято на І курс 225 чоловік, 50 з яких 1970—71 року народження. Іншими словами, це люди, які щойно закінчили школу і опинились на вечірньому факультеті тому, що не пройшли за конкурсом на стаціонар. Тільки 145 душ мають виробничий стаж два і більше років, 153 працюють за спеціальністю.

Аналіз показав, що майже половина набору не має глибокої уяви про майбутню спеціальність.

Товариш Пінчук вважає, що вступ на вечірню форму навчання повинен обов'язково санкціонуватись керівником підприємства, на якому трудиться абітурієнт. Можна і треба укладати в цьому плані відповідні угоди з підприємствами. Можна піти навіть на те, щоб приймати таких абітурієнтів за направленням підприємств без вступних екзаменів, відповідно опрацювати і програми підготовки з більшою користю і для виробництва, і для вузу, і для того, хто вчиться.

На засіданні ректорату, котре тривало впродовж двох днів, поділились своїми думками й пропозиціями декани всіх факультетів. У заключному слові ректора І. В. Кузьміна переважала основна думка: факультет, по суті, є маленьким інститутом, а декан — його ректором. Отже, більше ініціативи, більше самостійності, більше ідей. Ідеї рухають вперед будь-яку справу.

За інженерні кадри

Газета видається
з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ
КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 13 (340) П'ЯТНИЦЯ, 31 березня 1989 року.

Виходить раз
на тиждень

Ціна 1 коп.

РОЗДУМИ ПІСЛЯ ЕКЗАМЕНІВ

З 23 січня по 18 лютого на стаціонарі і з 1 по 18 березня на вечірньому і заочному факультетах вперше було проведено державний екзамен з марксизму-ленінізму.

Не буду детально зупинятись на підготовці і ході цього екзамену. Все було організовано, в основному, добре, а виявлені недоліки усувтимуться згодом в робочому порядку.

Хотів би зупинитись в першу чергу на тих підсумках і висновках, котрі викликають сумні роздуми.

Прикро мені слухати майбутнього інженера, загально-політичний розвиток якого м'яко кажучи, мінімальний. На твоїх очах народжується технократ, який за машинами, формулами, комп'ютерами «світу білого не бачить» — не читає газет, журналів, свідомо чи не свідомо звукує свій кругозір і суспільно-політичний рівень. Тим часом, інженер — не продовження машини, не її придаток,

а творча особистість з багатограним колом інтересів, що обов'язково мусьять виходити за межі суто технічної грамотності.

Майже не було незадовільних оцінок на радіотехнічному, зате посередніх тут п'ята частина, а посередність — це посередність, за нею, як правило, нема фундаментальних знань.

Найбільшу кількість двійок на стаціонарі (10,7 %) набрали студенти інженерно-будівельного факультету. Трійок у них, до речі, теж найбільше — 36,6 процента. А це ж випускники, це рівень завтрашнього фахівця! Якщо в нього такі знання з марксизму-ленінізму, то є великий сумнів, чи набагато вони вищі з спеціальних дисциплін.

Традиційно складалося так, що на вечірньому і заочному факультетах, де навчаються лю-

ди з більшим життєвим досвідом, відчувався помітніший інтерес до марксистсько-ленінської теорії. Нинішній державний екзамен вніс у цю традицію гіркуваті корективи: на вечірньому відділенні трійочників і двійочників — 52,9 процента, на заочному — 49,2.

Чи треба дивуватись?

Ні для кого ж не є секретом стартовий рівень вступника на ці факультети. Ідуть сюди, переважно, не для того, щоб здобути знання, а тільки — диплом. Очевидно, настала пора різко скоротити набори на ці відділення і міняти сам порядок наборів.

Треба відзначити, що підвищився рівень підготовки з марксизму-ленінізму іноземних студентів. Якщо наш стаціонар дав загалом по екзамену 23,8 % трійок, то іноземні студенти значно менше — 16. Це, зви-

чайно, наслідки перебування процесів у нашому суспільстві, які посилюють інтерес до вивчення його фундаментальних основ.

Кілька слів про головні недоліки відповідей на державному екзамені. До них слід віднести поверхове знання першоджерел, основних категорій суспільних наук (надто ж діалектичного матеріалізму й політекономії), слабку ерудицію.

Дуже вплинула на якість і та обставина, що перед екзаменом на оглядові лекції було виділено тільки 24 години. Годі й доводити, що це вкрай мало.

Отже, все це треба детально проаналізувати на рівні кафедр, деканатів, ректорату, парткому і вживати радикальних заходів.

В. БОНДАР,
зав. кафедрою наукового комунізму.

І Василь Бузуєв, і Микола Чорний, яких ви бачите на цьому знімку, працюють на кафедрі автоматизації проектування. Обидва навчаються в аспірантурі, обидва зайняті локальними обчислювальними мережами, обидва вже мають не по одній публікації на свою тему, де дуже багато означає пошук, наполегливість, ініціатива, а ще взаємозбагачення, яке особливо плідне тоді, коли колектив дружний і згуртований, як ось у них, на кафедрі АП.

28 БЕРЕЗНЯ в клубі гуртожитку № 5 зібрались ті, хто побільше бажав дізнатися про життя, політичні і соціальні структури, народи, економічні і географічні особливості країн африканського континенту, республік Радянського Союзу і, зокрема, України, а також острова свободи — республіки Куба.

То був жвавий, зацікавлений діалог між знавцями, ерудитами, країнознавцями і тими, хто волів поповнити свій інформаційний банк фактами, цифрами і просто детально розповіду про СРСР, Кубу і Африку.

Ініціатори цього вечора назвали свій черговий захід — «Міст дружби».

З ВУЗІВСЬКОЇ ХРОНІКИ

І, дійсно, вечір в клубі гуртожитку став виявом дружби, взаємопорозуміння між юнаками і дівчатами Радянського Союзу, Республіки Куба і країн Африки.

29 БЕРЕЗНЯ засідала вчена рада нашого інституту, яка розглянула підсумки екзаменів з марксизму-ленінізму, зимової екзаменаційної сесії.

Про хід виконання соціально-економічної програми розвитку інституту доповів ректор О. І. Тарануха. Рада вузу обрала атестаційну комісію,

затвердила теми дисертацій.

Вирішено питання про відкриття у ВПІ нової кафедри. Віднині в інституті діятиме вкрай потрібний для підготовки інженерних кадрів науковий підрозділ, а назва йому така: «Кафедра інформації і комп'ютерного навчання».

29 БЕРЕЗНЯ науковці Вінницького і Тернопільського медичних, Вінницького політехнічного інститутів, спеціалісти Калинівської центральної районної лікарні (Вінницька область) були учасниками семінару. Вони обговорили проблеми застосування мате-

матичних моделей в автоматизованих системах управління клінічними і експертними дослідженнями.

К АФЕДРА вищої математики ВПІ спільно з НДІ відсередміальної техніки провели нещодавно семінар викладачів вузу і працівників ВО «Термінал» на тему «Методика, алгоритмічні засоби проведення ділових ігор «Стратег» в курсі вищої математики».

З основними доповідями виступили кандидат технічних наук, доцент Вальдман М. Р., аспірант кафедри Шалінський Ю. П., асистенти Петрук В. А. і Кокряцька Н. І., директор НДІ відсередміальної техніки Погосий В. М.

ЩЕ РАЗ ПРО ПЕРЕБУДОВУ ВУЗУ

Як і обіцяв в одному з попередніх номерів газети, повертаюсь ще раз до концепції перебудови вузу, що була опублікована в листопаді минулого року. Ця концепція, з мого погляду, носить міністерсько-декларативний характер, має фрагментарно-теоретичний зміст, властивий кобінетному стилю роботи, не кличе до конкретних, практичних дій.

Ясно, що цю думку поділяють не всі, але опоненти, на жаль, не спішають висунути свої судження на сторінки газети. Відгукнувся лише енергофак, але й там не було творчого, ділового обговорення. Тому хочу ще раз зупинитись на деяких наболілих проблемах.

Загальну турботу викликає неблагополуччя на вечірньому й заочному відділеннях. Розширяти їх не можна. Треба зливати докупи. Може, розподілити заочників і вечірників на денні факультети, щоб посилити контроль за навчанням цих, як кажуть, «позаштатних» студентів? В усякому разі, питання вирішувати слід без відкладання в довгий ящик.

Хочу закинути докір і нашому парткому, який б'є тривогу в багатьох порушених проблемах перебудови, але фактично підміняє адміністративну ланку. Гадаю, було б більш доцільним, пильніше придиватися до цих керівних ланок і допомогти

ректораті добрати й розставити по місцях тих, хто насправді може і в подальшому буде енергійно здійснювати перебудову. Настала пора проводити розстановку кадрів на основі конкретної системи. Як саме?

На посади проректорів і деканів призначати, перш за все, не тих осіб, що мають вчені ступені і звання, а тих, хто може і вміє братись за конкретне діло і гарантувати втілення його в життя. Якщо ж умови контракту не виконуються, після звіту і рішення зборів трудового колективу, його треба достроково розрятувати.

За роботу по контракту слід виплачувати мінімум посадового окладу, а при своєчасному і якісному виконанні зобов'язань доплачувати різницю до верхнього значення. При цьому буде стимулюватися результативність кінцевого фактора і не видаватимуться аванси за незароблене.

Ректор повинен надавати право проректорам проводити таку ж роботу в підвідомчих їм підрозділах, щоб усі ланки апарату управління працювали на умовах контрактів.

Вважаю, що претенденти на ту чи іншу посаду ще до призначення повинні подавати свої програми для широкого обговорення. Призначення без такого обговорення і підтримки програми більшістю ко-

лективу відбуватись не може.

Строк дії програми — не більше трьох років. Звіт перед колективом про хід виконання її — не рідше одного разу на рік.

Якщо ж працівник добре виконав попередній контракт, з ним можна укласти новий.

Про успішне чи неуспішне виконання контракту повинні бути записи в трудовій книжці. Крім того, «Звільнений з посади в зв'язку з невиконанням договірних зобов'язань».

Якщо працівник буде зловживати довірою колективу, порушувати закони, мусить нести відповідальність в установленому порядку.

Хотілося б звернути увагу на те, що зараз проходить якась деформація оплати праці в науково-дослідній частині і кооперативах, де покищо роздаються аванси — працівник не маючи вченого ступеня, вченого звання, стажу практичної роботи, може тут отримувати більше від того, хто все це має.

Нормальним порядком повинен стати той, при якому кожен, хто забезпечує учбовий процес, бере участь в перебудові. А виграють від цього наші спільні справи.

В. ДЕМІШКО,
ветеран праці й інституту.

МОЛОДІЖНИЙ ЛЕКТОРІЙ

3 березня студенти зустрілись з головним редактором обласного радіо Д. Г. Педоруком. Тема бесіди: «Ідеологічна боротьба і молодь».

Назвати цю зустріч звичним словом «захід» не наважиться ніхто. Обговорення було зацікавленим і жвавим.

Загальна тема лекторію: «Проблеми молоді: цінності, орієнтири, культура». Включає вона такі аспекти, як «Любов, шлюб, сім'я», «Музика в боротьбі ідей», «Наркоманія — соціальне зло» тощо.

Інформація, обговорення гострих, конфліктних

ситуацій, дискусії, цікаві співбесідники — все це в планах молодіжного лекторію. Зустрічі відбуватимуться пошості п'ятниці кожного місяця о 13.50 в залі № 1.

М. ДОМБРОВСЬКИЙ,
член комітету комсомолу МБФ.

В ПРОКУРАТУРІ ВІННИЦІ

Недавно в прокуратурі Вінниці відбулася координаційна нарада працівників правоохоронних органів обласного центру. Вона обговорила підсумки роботи прокуратури, міліції, народних судів та завдання з поліпшення охорони інтересів держави, прав громадян зміцнення соціалістичної законності і громадського порядку в умовах формування соціалістичної правової держави. Доповідь зробив прокурор міста С. М. Бурдейний.

Наголошувалося, що процес перебудови в діяльності правоохоронних органів проходить повільно. Деякі працівники проявляють пасивність, формалізм в роботі. Нерідко немає належних взаємодій і гласності. Недостатню увагу приділяють попередженню правопорушень і злочинних проявів. Все це призвело до того, що кількість злочинів збільшилась на 9,8 процента. Викликають занепокоєння зростання крадіжок, в тім числі, квар-

тирних, поширення кримінального рецидиву, зухвалих насильницьких та групових злочинів. Багато правопорушень серед неповнолітніх, молоді старшого віку. Основна кількість злочинів, як і в минулому, пов'язана з пияцтвом, самогеноварінням, паразитичним нетрудовим збагаченням.

Особливу увагу звернуто на забезпечення дотримання Законів про державне підприємство, кооперацію. Підкреслювалась необхідність, як надійної охорони прав кооператорів, так і гострого реагування при порушенні ними радянських законів. Наголошувалося, що слід підвищувати рівень прокурорського нагляду за дотриманням законності в торгівлі, службах комунального та побутового обслуговування населення, а також в медичних закладах. Потребує поліпшення нагляд за виконанням природоохоронного законодавства. В цій справі необхідні зміцнювати зв'язки з іншими контролюючими органами.

У вирішенні питань посилення боротьби із злочинністю, попередженні правопорушень, як зауважувалося на нараді, велике місце належить соціальній профілактиці, що охоплює ширшу сферу, ніж діяльність правоохоронних органів. Між тим, до останнього часу не ца не звертали належної уваги. Тому назріла необхідність розширення комплексної програми «Правопорядок» — складової частини системи економічного та соціального планування в місті. В ній слід передбачити заходи з підвищення впливу трудових колективів, навчальних закладів, сім'ї та громадськості на виховання внутрішньої потреби в дотриманні законності, активного їх впливу на стан правопорядку.

Дуже важливо і надалі розвивати гласність і демократичні начала в діяльності правоохоронних органів міста. Жителі повинні бути впевнені в тому, що органи прокуратури, міліції і народні суди — завжди на сторожі їхніх конституційних прав.

КВІТНЕВЕ

Ліс був неперейдений — ніби й світло у ньому, ніби й тепло уже, але зійдеш в улоговину чи пониззя і охота вибратись звідси на пагорб, бо внизу ще — і холод, і сирість, а ноги інколи роз'їжджаються навіть на задублених, нерозмерзлих суглобах, схованих під торішніми листям.

Найкраще такої пори на полянах. Тут уже — весна, молоденька травиця, а якщо поблизу — верби, то й — зелень. Правда, якась непереконала на густому фоні похмурих дубів і чорних грабів.

В сім'ядольці настрою — зразу два боки; на одному — втіха, іншому — дратливість: «Чого так довго оживає природа? Завтра вже квітень, а тут ще стільки вимерзлого, сивого, темного?».

Солодка приємність; куди б не пішов, де б не спинився — сиплеться в душу мелодійне насіння синички.

І звідки в тому голосі стільки доброти? Де береться сила в такої крихітки, щоб цілісний день утїшати світ?

В стоячій воді ставу — глибоке дно неба. Воно

ще не синє, але вже й не монотонно-білясте. Вже на ньому проміїні і ополонки блакиті, вже хмари бувають бавовняної м'якості, вже обрив не такий натомлено-відсутній і холодний... Пожухлий очерет бачиться в плесі з рельєфним оптимізмом — ніби чуєш, що він уже не одіме, що в нього є майбутнє...

Переходячи долину, залиту вицхлим конопляним торішньої кропиви, ловиш оком несподіваний густий зелений над сонною биндочкою лісового струмка. Зриваєш ланцетний листок — різко пахне часником і цибулею. Перший урожай природи — черемша! Хто переніс цього далекого аборигена Сибіру аж в нашу країну?

Спробуй дізнатись. Скільки людина існує, стільки й намагається розгадати таємниці природи, але не розгадає до решти, мабуть, ніколи.

На пагорбі за долиною ясно спалахнула березова одижа. Один мій знайомий говорить, що граби для нього завше парубки, дуби — старі діди, верби — ветхі баби, молоденькі ліси — дитячі садки, а

берези — вродливі дівчата в білих сукнях, що збіглися до купи, про щось балакають і ось-ось з реготом кинуться врозтіч.

Щаслива в цього дівча доля. Стільки, як про нього, сказано, написано і наспівано хіба що про найсвятішу калину і клена.

Берези були чисті, гостро білі, мовби скупані й помиті молодою весною. На одній з них при самісінькій землі хтось просвердлив тоненький отвір, встроїв туди соломину і підставив слоїчка. Срібляста цівка барвисто мінилась під сонцем і дзвонила та й дзвонила у слоїчок.

Я сперся на березу плечем, заплющив очі... Лагідне проміння падало на лице, гріло його, зливалось з солодким дзвоном березового соку, через якийсь фібрилі капляри проникало в серце... «І щедро Вітчизна поїла мене березовим соком...»

Хто-зна, може, справді в такі ось хвилини, в такі ось секунди у кожнотому з нас зароджується високе почуття до рідного краю, природи, Батьківщини?

В. ІВЧЕНКО.

ВЕСЕЛІ ІСТИНИ

Якщо яка неприємність має бути, вона обов'язково буде.

Коли справи йдуть добре, щось має статися найближчим часом.

Будь-які пропозиції люди сприймають інакше, ніж той, хто їх вносить.

Якщо робота валиться, то будь-яка спроба врятувати її, тільки погіршує справу.

Все, що добре починається, закінчується погано. Все, що починається погано, закінчується ще гірше.

Те, що ви довго бережете, можна викинути. Як тільки ви щось викинете, воно вам зразу знадобиться.

Не можна наперед правильно визначити, який бік бутерброда намащувати маслом.

Завжди бракує часу, щоб виконати роботу так, як треба, але на те, щоб її переробити, час завжди знайдеться.

Дурень, який займає високу посаду, схожий до людини на вершині гори: все йому здається маленьким, а всім іншим

маленьким здається він сам.

Хто може — робить. Хто не може — навчає.

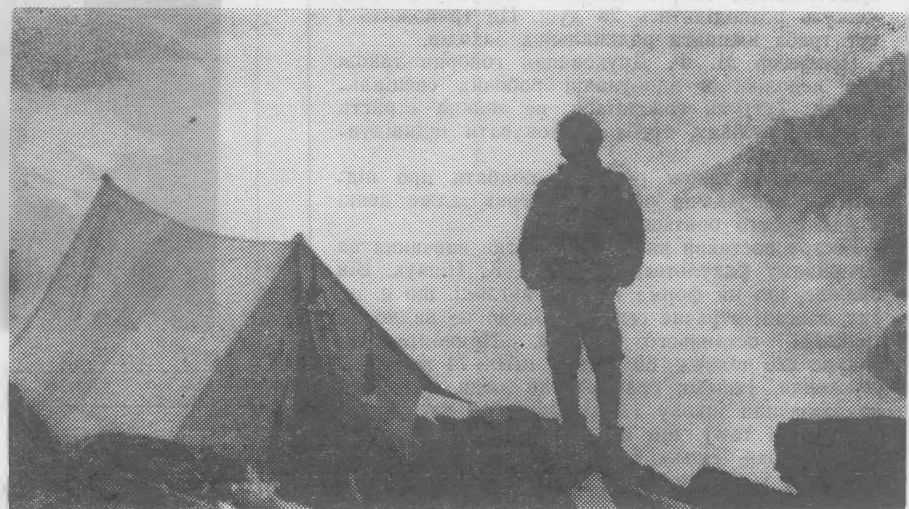
Хто не може вчити — керує.

Будь-який наказ, який може бути неврно сприйнятий, сприймається неврно.

Ніколи не сперечайтесь з дурнем — люди можуть не помітити різниці між вами.

Зібрав О. ПАСТУШЕНКО, студент факультету обчислювальної техніки.

НАД ХМАРАМИ...

Що таке гори? Світ снігу і льоду, вічної мерзлоти, холодних і суворих вершин. Світ снігових лавин. Світ небезпек, непроданих маршрутів і неподоланих рубежів.

Але що ж вабить сюди? Чому тисячі й тисячі людей покидають свої затишні квартири, віддають останні збереження і йдуть в гори, свідомо наражаючи себе на незручності, ризик і важкий труд?

Мабуть, у місті ми втрачаємо деяке відчуття людини котре зв'язує нас одного з одним,

робить наші вчинки взаємозалежними. На роботі, в транспорті, дома ми рідко стараємось зазирнути в світ чужої душі, осягнути і зрозуміти його (просто ніколи). А опинившись наодинці з суворорою природою, в оточенні вершин — велетнів, почуваш себе маленькою піщинкою і розумієш, як важливо мати поруч надійне плече товариша, по-іншому сприймати кожен добрий вчинок, кожне тепле слово. А коли крок за кроком, пересилаючи втому, труднощі і небезпеки, піднімаєшся на вершину, і коли на

решті ці велетні, що недавно так страхали тебе, перетворюються в маленькі, непримітні пагорбці — охоплює тебе відчуття радості і захоплення, яке навіть важко передати, але яке залишається в тобі назавше. Потім воно зринає і вдень, і вночі, на роботі, в дорозі, кличе тільки вперед, вгору, тільки до Сонця.

Е. МЕЛЬНИК, співробітник кафедри АСУ.

Редактор **І. ВОЛОШЕНЮК.**